

Klima- og
miljødepartementet

Forvaltning av villaks i Norge

Vidar Helgesen, Klima- og miljøminister

Mosjøen, 3. november 2017

Vårt arvesølv

Mange verdier

- Kultur og bosetning
- Rekreasjon og friluftsliv
- Naturopplevelser og kunnskap om natur
- Lokal verdiskaping og reiseliv
- Lakseturisme: omsetning på 1 milliard kroner i året, potensial for dobling

Foto: Camilla Pettersen

Enestående art

- 1/3 av all atlantisk laks i verden gyter i Norge
- Om lag 400 unike bestander
- En enestående art biologisk og forvaltningsmessig
- Ikke bare villaks, men også sjørret og sjørøye

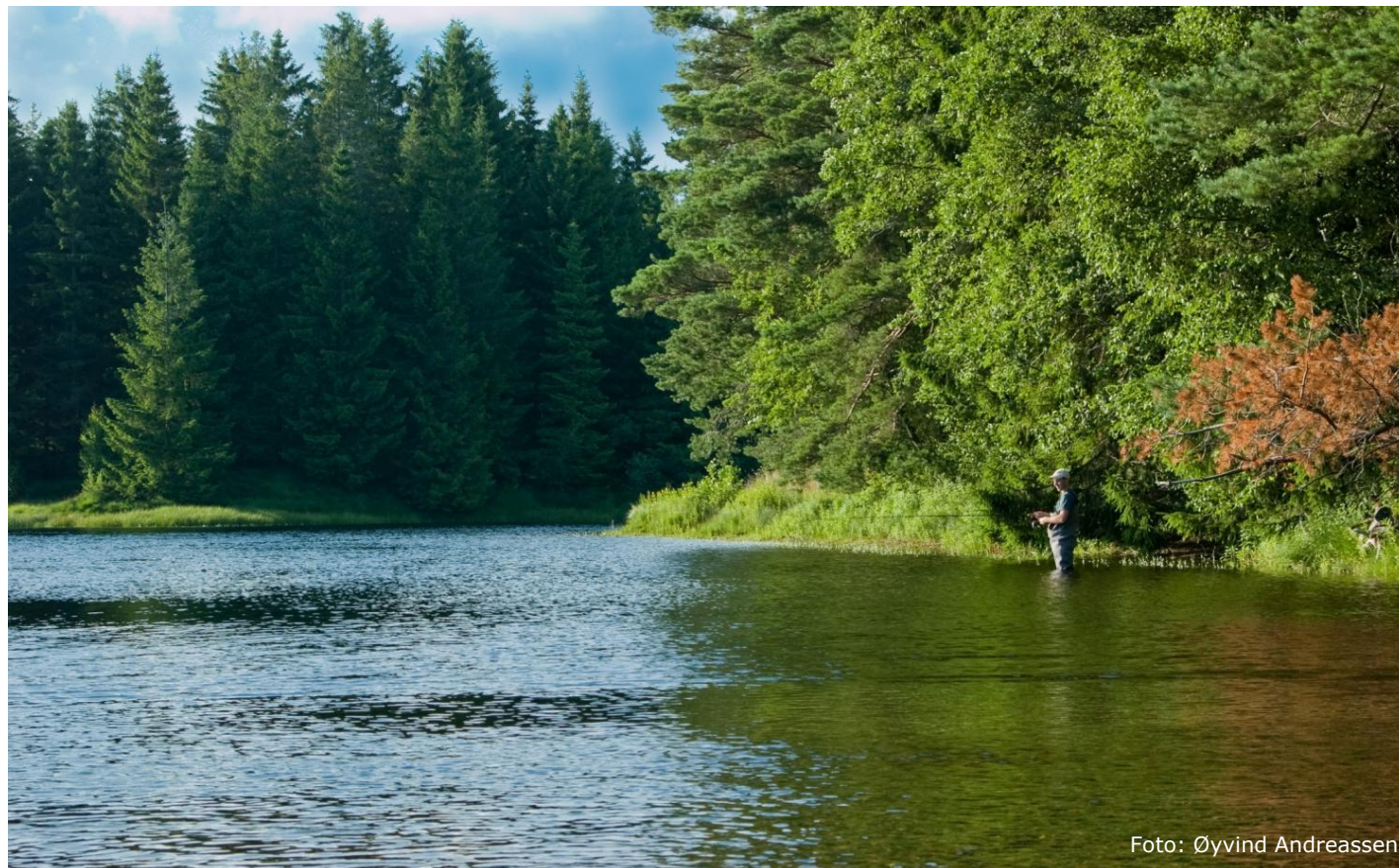

Foto: Øyvind Andreassen

Internasjonale forpliktelser

- NASCO (Nord-Atlantisk organisasjon for bevaring av vill atlantisk laks)
Forplikter partene til å samarbeide for bevaring, gjenoppbygging, utvikling og bærekraftig forvaltning av laks i Nord-Atlanteren.
- Ny avtale med Finland om fiske i Tanavassdraget
- Avtale med Sverige om laksen i Enningdalselva
- Samarbeid med Russland om villaksforvaltning i Finnmark og Murmanskregionen

Regjeringens mål

- St.prp. nr. 32 (2006-2007) Om vern av villaksen og ferdigstilling av nasjonale laksevassdrag og laksefjorder
Bevare og gjenoppbygge laksebestander
Størst mulig nytte for samfunnet, rettighetshavere og fritidsfiskere
- Naturmangfoldloven, § 5 Forvaltningsmålet for arter
Både arten og det genetiske mangfoldet innen arten
- Lakse- og innlandsfiskloven, § 1 Lovens formål
Høstingsverdig overskudd av bestandene
Ikke nok å sikre at bestandene overlever

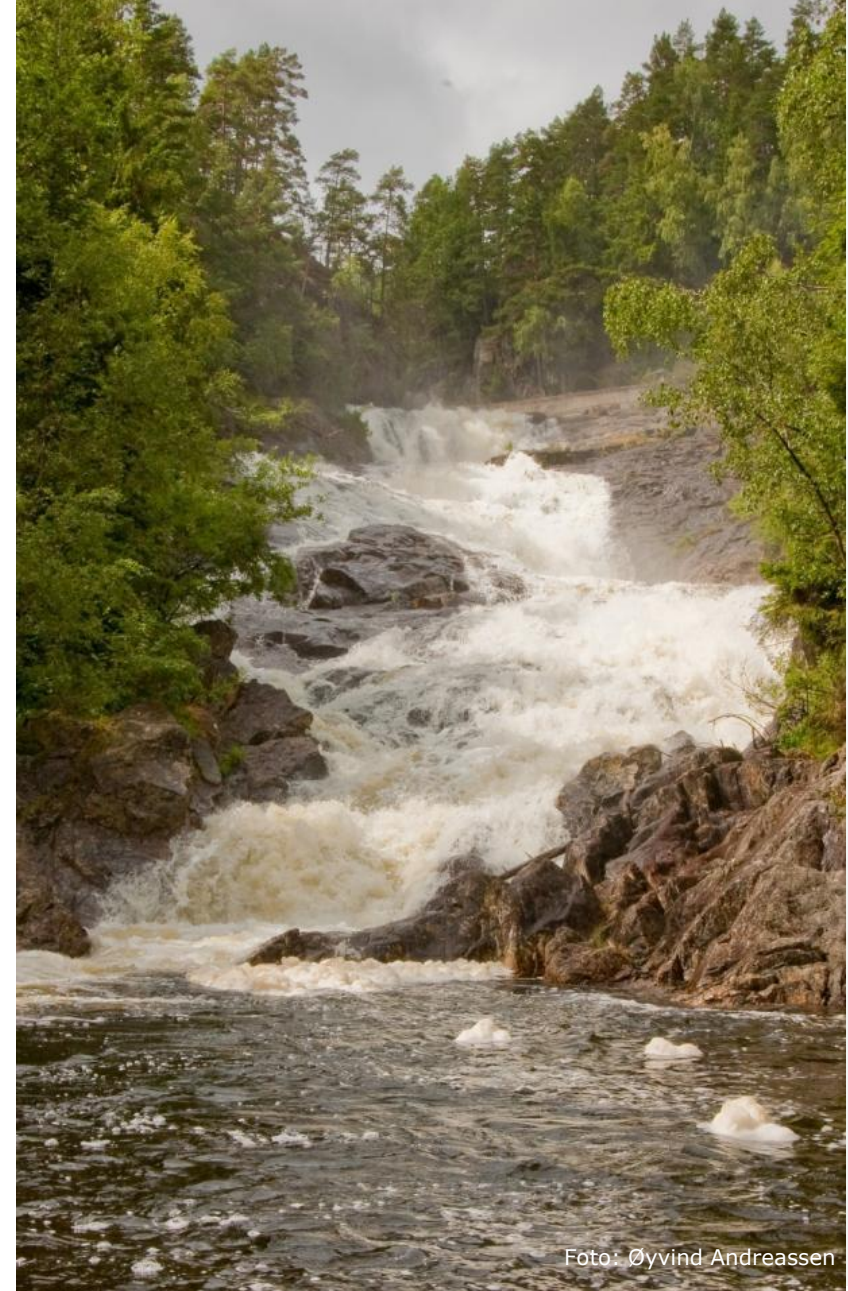
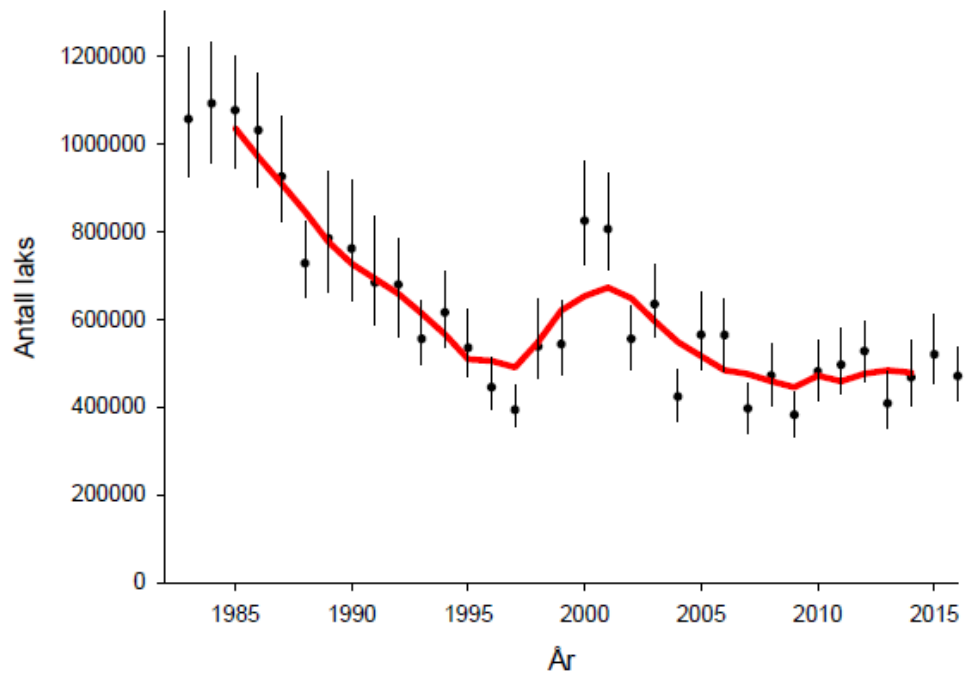

Foto: Øyvind Andreassen

Status og utvikling

Innsig av laks til kysten av Norge i perioden 1983-2016.
Kilde: Vitenskapelig råd for lakseforvaltning, rapport nr.10, 2017

Foto: Svein Magne Fredriksen

Påvirkninger I

Forsuring

Vassdragsinngrep

Gyrodactylus salaris

Overbeskatning

Påvirkninger II

Havbruk

Rømt
oppdrettsfisk

Lakselus

Virkemidler – bekjempelse av *Gyrodactylus salaris*

Foto: Jannicke Wiik-Nielsen,
Veterinærinstituttet

- Nasjonal bekjempelsesplan
- Friskmelding av Vefsna og Lærdal i år
- Drivaregionen og Drammensregionen gjenstår

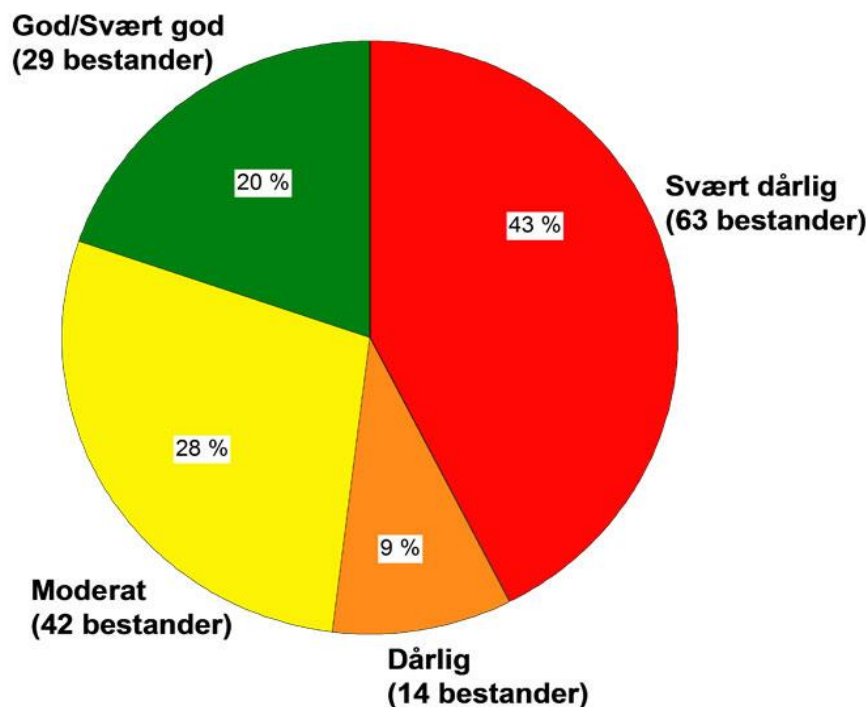

Foto: Espen Holthe

Virkemidler – Nasjonale laksefjorder og nasjonale laksevasdrag

- Særlig beskyttelse av de viktigste laksebestandene
- Evaluering av ordningen i 2017

Virkemidler - Kvalitetsnorm for villaks og tiltaksplan

- Måleinstrument for tilstanden til den enkelte bestand
- Mål: Minimum god kvalitet
- Felles forståelse om tilstanden
- Mer presis kunnskap om status og påvirkninger
- Mer treffsikre tiltak, bedre prioritering av ressurser
- Klassifisering: 80 % av bestandene når ikke målet
- Tiltaksplan for villaksbestander som ikke har minst god kvalitet

Takk for innsatsen!

- 1982-2016: Over 1 milliard kroner til tiltak mot *Gyrodactylus salaris*
- Samfunnsøkonomiske tap 200-250 millioner kroner årlig
- Bekjempelse lønner seg
- Tusen takk for innsatsen i Vefsnaregionen!

Foto: Ingeborg Wessel Finstad

- Takk for oppmerksomheten!

Foto: Øyvind Andreassen

